

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
ESKİŞEHİR KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU

KARAR

Toplantı Tarih ve no : 27.04.2023 - 436
Karar Tarih ve no : 27.04.2023 - 11603

Toplantı Yeri
ESKİŞEHİR

Eskişehir ili, Tepebaşı ilçesi, Eskibağlar Mahallesi, tapunun 4151 ada, 1 parselinde kayıtlı, mülkiyeti özel ve kamuya ait Hal Camiine ilişkin Kurulumuzun 19.01.2023 tarih ve 11314 sayılı kararı uyarınca iletilmesi gereken Kurum Görüşlerinin iletilme süresi dolması nedeniyle söz konusu Hal Caminin tescil konusunun değerlendirilmesi istemine ilişkin; Kurul Müdürlüğü'nün 24.01.2023 tarih ve 3418467 sayılı yazısı, Eskişehir 1. İdari Mahkemesi'nin 02.03.2023 tarih ve 02.03.2023 sayılı yazısı, Kurul Müdürlüğü'nün 06.03.2023 tarih ve 3544918 sayılı yazısı, Tepebaşı Kaymakamlığı, İlçe Müftülüğünün 16.02.2023 tarih ve 3413557 sayılı yazısı ve ekleri, Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın 06.03.2023 tarih ve 100130 sayılı yazısı ve ekleri ile Kurul Müdürlüğü uzmanlarının 28.03.2023 tarih ve 1969116 sayılı dosya inceleme raporu okundu, fotoğrafları ve dosyası incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

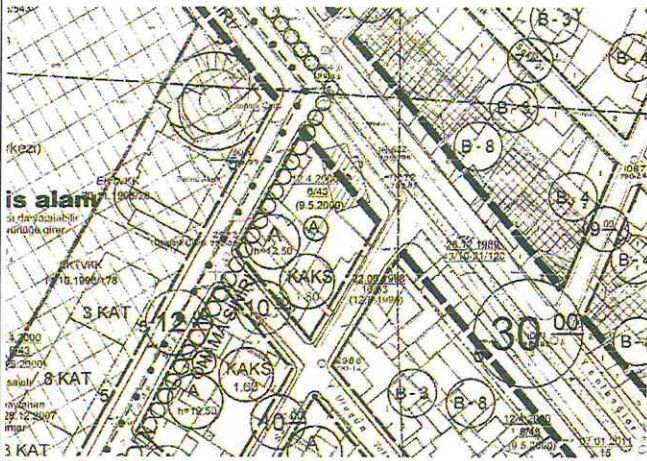
Eskişehir ili, Tepebaşı ilçesi, Eskibağlar Mahallesi, tapunun 4151 ada, 1 parselinde kayıtlı Hal Camiinin mimari detayları ve tarihi değeri ile korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı özelliği göstermesi nedeniyle 2863 sayılı Kanun kapsamında Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı olarak tesciline; koruma grubunun "I. (Bir) Grup" olarak belirlenmesine; Camiye ilişkin hazırlanan tescil fişinin uygun olduğuna, Camiye yönelik Kurul Müdürlüğü uzmanlarınca hazırlanacak öneri koruma alanı krokisinin Kurulumuza iletilmesine, tescilli taşınmazda 2863 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat kapsamında gerekli izinler alınmadan herhangi bir inşai ve fiziki müdahalede bulunulmamasına karar verildi.

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ			ANIT	ENVANTER NO:
TÜRKİYE	ESKİŞEHİR KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU				HARİTA NO:
İLİ: Eskişehir	İLÇESİ: Tepebaşı	MAHALLE / KÖY / MEVKİİ : Eskiabağlar		KORUMA DERECESESİ: I (BİR)	ANITSAL: 1 2 3 ÇEVRESEL: 1 2 3
SOKAK VE KAPI NO:	KADASTRO : PAFTA:	ADA:4151	PARSEL: 1	ÇEVREYE AYKIRI:	
ADI: Hal Camii	YAPTIRAN: - YAPIM TARİHİ:	YAPAN:	MİMARİ ÇAĞI(Üslup): 20 YY.	VAKFIYE:-	

GENEL TANIM: Eskişehir İli, Tepebaşı İlçesi, eski üniversite caddesi bugünkü adıyla Yılmaz Büyükerşen Bulvarı üzerinde olup, konum olarak merkezi bir konumda bulunmaktadır. bulvara cephe verdiği gibi Espark AVM'nin yan sokağına da cephe vermektedir.

KORUMA DURUMU:	A İYİ	TAŞIYICI YAPI	A D	A ÜST YAPI	A İÇ YAPI	A SÜSLEME ELEMENLARI	A RUTUBET	A YOK
	B ORT		B S		B	B	B İZİ VAR	
	C FENA		C Y		C	C	B ÖNEMLİ	

VAZİYET PLANI

AYRINTILI TANIM: Hal Camisi eski üniversite caddesi bugünkü adıyla Yılmaz Büyükerşen Bulvarı üzerinde olup, konum olarak merkezi bir konumda bulunmaktadır. bulvara cephe verdiği gibi Espark AVM'nin yan sokağına da cephe vermektedir.

Cami betonarme bir yapı olup, beden duvarlarında çakıl taşı karışımı pürüzlü bir sıva ile sıvalıdır. Dıştan kurşunla kaplı kubbeye sahip olan yapının dış cephesi sarmaşıklarla kaplanmıştır. Küçük bir avlusu da bulunan caminin kuzey cephesine dikdörtgen planlı ve kırma çatılı fevkanı bir son cemaat yeri mekanı eklendiği gözlenmektedir. Son cemaat mekanından kadınlar mahfiline çıkan bir merdiven bulunmaktadır. Caminin giriş cephesinin yanında sonradan eklendiği düşünülen 2 katlı abdestlik ve gasil hane gibi mekanlar bulunmaktadır. Caminin harimi kare bir mekan içerisinde bulunmakta olup, sadece kare planı örten farklı bir kubbe tekniği ile hacim sonlandırılmıştır. Dıştan ve içten yelken bir tonoz görünümü veren örtü sistemi 4 cepheye kemer vermektedir. Beden duvarlarında kemer arasındaki boşluklara tepe pencereleri eklenmiştir. Tepe pencereleri beden duvarlarının arasında yükselen yuvarlak kemerin profilini almış ve boyutları kemere göre şekillenmiştir.

Hal Caminin beden duvarlarının doğu ve batı cephesinde altta 5 sıra boyuna dikdörtgen planlı, üst katta yine boyuna dikdörtgen planlı ancak sivri kemerle sonlanan 5 sıra pencereleri bulunmaktadır. Güney cephede ise mihrabın iki yanında ikişerden 4 adet altta, 4 adet de üstte yine aynı düzende pencere sistemi bulunmaktadır. altta ve üstte pencere sistemi ve mimari üslup 2. Ulusal mimarlık dönemini anımsatmaktadır.

Caminin hariminde güney cephede dıştan boyuna dikdörtgen prizma profili veren mihrap içten mukarnas dolgu yuvarlak kemerli bir niş içerisinde olup, çinilerle bezelidir. Ahşap minber ise sade özelliklere sahiptir. Yelken tonoz ile örtülü harimin tavanında ya da yan duvarlarında herhangi bir süsleme öğesi bulunmaktadır. Kuzey cephede ortada 4 paye tarafından taşınan kadınlar mahfilinin de herhangi bir süsleme ya da niteliksel bir özellik görülmemiştir.

YAYIN DİZİNİ:

EKLER:

RAPOR	RESTORASYON PROJESİ
FOTOĞRAF	HARİTA
RÖLÖVE PROJESİ	KROKİ
KİTABE	VAKFIYE

TEKNİK BİLGİLER	SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALİZASYON
-----------------	----	----------	--------	--------------

ORJİNAL KULLANIM : CAMİ
BUGÜNKÜ KULLANIM :KULLANILMAKTADIR.
ÖNERİLEN KULLANIM :CAMİ

HAZIRLAYANLAR :

Ahmet OĞRAŞ (Müze Araştırmacısı)

Pınar AKIN (Sanat Tarihçisi)

TARİH: 27.04.2023

KONTROL EDEN:

TARİH : 27.04.2023

Bahime KARAOĞLU MURAT
Bölge Kurulu Müdürü

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ESKİŞEHİR KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU'NUN
27.04.2023 GÜN, 11603 SAYILI KARARI EKİDİR.

